Transakcją handlową jest każda z kolejnych dostaw towarów, dokonanych w wykonaniu jednej i tej samej umowy

Trybunał Sprawiedliwości ogłosił dziś, 1 grudnia 2022 r., wyrok w sprawie C-419/21 *X.*

Sprawa – zainicjowana odesłaniem prejudycjalnym Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie – dotyczy wykładni przepisów dyrektywy 2011/7/UE w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych.

STAN FAKTYCZNY SPRAWY

Pytanie zostało zadane w ramach sporu między dostawcą (X sp. z o.o. sp.k.) a szpitalem publicznym. Strony łączyła umowa o dostawę produktów medycznych zawarta w trybie zamówień publicznych.

Szpital z opóźnieniem dokonał dwunastu częściowych płatności za dwanaście kolejnych dostaw dokonanych na podstawie jednej umowy o dostawę towarów.

Wykonawca uważa, że w związku z opóźnieniem w płatnościach przysługuje mu dwanaście stałych kwot z tytułu rekompensaty za koszty odzyskiwania należności. Szpital uważa, że przedsiębiorcy przysługuje tylko jedna stała kwota, ponieważ wszystkie opóźnione płatności dotyczą jednej i tej samej umowy.

W tych okolicznościach Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie zapytał Trybunał, czy art. 6 ust. 1 dyrektywy 2011/7/UE należy interpretować w ten sposób, że stała kwota 40 EUR, z tytułu rekompensaty za koszty odzyskiwania należności, należy się za opóźnienie każdej płatności za poszczególne dostawy, czy też prawo unijne wymaga zapewnienia wierzycielowi stałej kwoty z tytułu całej transakcji handlowej obejmującej wiele dostaw, niezależnie od liczby opóźnionych płatności. Sąd odsyłający chce także wyjaśnić, czy transakcją handlową w rozumieniu dyrektywy 2011/7/UE jest umowa dostawy towarów, czy też każda z częściowych dostaw przewidzianych w tej umowie.

ROZSTRZYGNIĘCIE

W wydanym dziś wyroku Trybunał przypomniał, że transakcja handlowa w rozumieniu art. 2 pkt 1 dyrektywy 2011/7/UE jest pojęciem prawa Unii, wymagającym autonomicznej i jednolitej wykładni. Dyrektywa 2011/7/UE definiuje je szeroko. Aby transakcję można było zakwalifikować jako handlową, powinna ona spełniać dwie przesłanki. Po pierwsze, powinna zostać dokonana między przedsiębiorstwami lub między przedsiębiorstwami a organami publicznymi. Po drugie, transakcja handlowa musi prowadzić do dostawy towarów lub świadczenia usług za wynagrodzeniem.

Wynika stąd, że **prawodawca unijny nie zamierzał, aby pojęcie transakcji handlowej pokrywało się z pojęciem umowy**. Taka zawężająca wykładnia byłaby sprzeczna z samą definicją zakresu przedmiotowego dyrektywy 2011/7/UE. W konsekwencji Trybunał orzekł, że **transakcją handlową jest każda z kolejnych dostaw towarów lub usług dokonywanych w wykonaniu jednej i tej samej umowy.**

Następnie Trybunał przypomniał, że prawo do żądania odsetek ustawowych za opóźnienia w płatnościach oraz prawo do minimalnej stałej kwoty powstają w wyniku opóźnień w płatnościach w rozumieniu art. 2 ust. 4 dyrektywy 2011/7/UE, **a zatem dotyczą transakcji handlowych rozpatrywanych indywidualnie**.

W konsekwencji **minimalna stała kwota w wysokości 40 EUR,** tytułem rekompensaty za koszty odzyskiwania należności, **jest należna wierzycielowi**, który wypełnił swoje zobowiązania **w odniesieniu do każdej płatności, która nie została dokonana w terminie w ramach wynagrodzenia za transakcję handlową, w tym w przypadku zaległości w kilku płatnościach za kolejne dostawy towarów lub usług w ramach jednej i tej samej umowy**, chyba że dłużnik nie jest odpowiedzialny za opóźnienie.

Taka wykładnia dyrektywy 2011/7/UE znajduje potwierdzenie w jej celu, tj. zwalczaniu opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych, zniechęcaniu do opóźnień oraz zapewnieniu skutecznej ochrony wierzyciela przed opóźnieniami przez **zapewnienie mu możliwie najpełniejszej rekompensaty za poniesione przez niego koszty odzyskiwania należności**.

Tekst wyroku dostępny na stronie internetowej Trybunału od godz. 12.00 w dniu ogłoszenia.

Dokumenty w sprawie

UWAGA: Powyższe niewiążące streszczenie wyroku ma wyłącznie charakter informacyjny i zostało przygotowane na użytek mediów. W przypadku informowania o wyroku, w szczególności w przypadku cytatów, proszę opierać się wyłącznie na treści wyroku.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.